

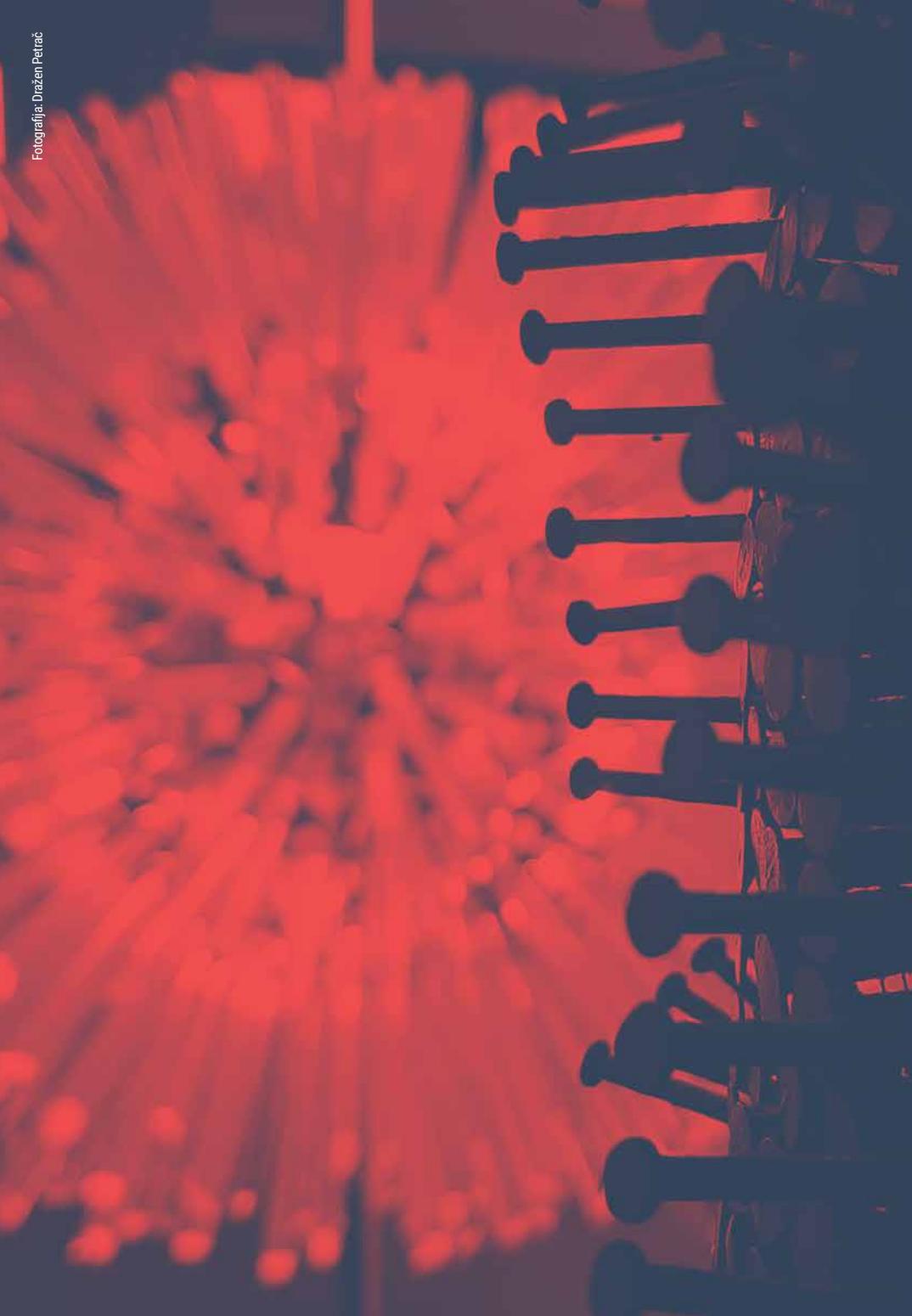
LISINSKI
SUBOTOM
SVIJET NA
DLANU
23/24

Subota, 16. prosinca 2023. u 19.30

IL GIARDINO ARMONICO

GIOVANNI ANTONINI, blok-flauta i umjetničko vodstvo
AVI AVITAL, mandolina

 LISINSKI

Georg Friedrich Händel: Concerto grosso u G-duru, op. 6, br. 1, HWV 319
A tempo giusto – Allegro – Adagio – Allegro – Allegro

Emanuele Barbella: Koncert u D-duru za mandolinu, dvije violine i basso continuo
Allegro ma non presto – Andantino – Giga. Allegro

Francesco Durante: Drugi koncert u g-molu za gudače i basso continuo
Affetuoso. Presto – Largo affetuoso – Allegro

Johann Sebastian Bach: Koncert u d-molu za blok-flautu, mandolinu, gudače i basso continuo, BWV 1060
Allegro – Adagio – Allegro

***

Antonio Vivaldi: Sinfonia u h-molu Al Santo Sepolcro, RV 169
Adagio molto – Allegro ma poco

Antonio Vivaldi: Cum dederit iz moteta Nisi Dominus za glas, gudače i basso continuo, RV 608 (transkripcija za šalmaj i gudače)

Carl Philipp Emanuel Bach: Prva simfonija u G-duru za gudače i basso continuo, Wq 182/1, H 657, Hamburška
Allegro di molto – Poco adagio – Presto

Giovanni Sollima: Koncert za mandolinu Ad Avi Avital

Nakon koncerta s umjetnicima razgovara Dario Poljak.

AVI AVITAL

Avi Avital prvi je solist na mandolini nominiran za nagradu Grammy u kategorijama klasične glazbe, a uspoređuju ga s Andrésom Segovijom i Jaschom Heifetzom na mandolini. Strastven i „eksplozivno karizmatičan“, kakvim ga opisuje *The New York Times*, u ovoj sezoni nastupa s ansamblima poput Simfoniskoga orkestra Frankfurtskoga radija, Vancoverskoga simfoniskog orkestra, Camerate Salzburg, Kammerakademie Potsdam te ansamblima za ranu glazbu, kao što su Il Giardino Armonico i Venecijanski barokni orkestar. Osim turneje posvećene glazbi 18. stoljeća s ansamblom Il Giardino Armonico, Avital putuje i Sjevernom Amerikom nastupajući s harmonikašicom Hanzhi Wang, a očekuju ga recitali s Anneleen Lenaerts (harfa), Omerom Kleinom (jazz-glasovir) i gudačkim kvartetom Brooklyn Rider. Trenutačno je rezidencijalni umjetnik Svečanih igara Jugozapadnjonjemačkoga radija u Schwetzingenu (Schewetzinger SWR Festspiele), a očekuju ga nastupi u dvoranama poput DeSingel u Antwerpenu, Wigmore Hall u Londonu i Berlinske filharmonije. Surađuje s dirigentima kao što su Zubin Mehta, Kent Nagano, Alan Gilbert, Osmo Vänskä, Nicholas McGegan i Ton Koopman.

Ove je godine pokrenuo i novi projekt nazvan *Between Worlds Ensemble* (Ansambl između svjetova) s rezidencijom u berlinskoj Boulezovoj dvorani i koncertima u Bukureštu, Varšavi, Hamburgu, Ludwigshafenu i Antwerpenu. Ansambl istražuje različite žanrove, kulture i glazbene svjetove usredotočujući se na različite geografske regije. U prvoj godini djelovanja bavi se tradicijskom, klasičnom i popularnom glazbom Pirenejskog poluotoka, Crnog mora i južne Italije.

Trenutačno je i ekskluzivni umjetnik etikete Deutsche Grammophon za koju je objavio i svoj sedmi album *Concertos*, posvećen solističkim koncertima za mandolinu, u suradnji s ansamblom Il Giardino Armonico i Giovannijem Antoninijem (dio programa toga nosača zvuka slušamo i na ovome koncertu).

Avi Avital rođen je u gradu Be'er Sheva' u južnom Izraelu, gdje je mandolinu počeo učiti kao osmogodišnjak koji se pridružuje mandolinskemu orkestru mlađih, predvođenom karizmatičnim učiteljem Simchom Nathansonom. Studirao je na Jeruzalemskoj muzičkoj akademiji te na Konzervatoriju Cesarea Pollinija u Padovi kod Uga Orlandija. Svira na mandolini izraelskoga graditelja Arika Kermana.

Avi Avital u Hrvatskoj je prošli put nastupio 20. rujna 2014. na Varaždinskim baroknim večerima.

GIOVANNI ANTONINI

Giovanni Antonini rođen je u Miljanu, gdje se najprije školovao u Gradskoj glazbenoj školi, a poslije u Centru za ranu glazbu u Ženevi. Jedan je od članova osnivača ansambla Il Giardino Armonico koji vodi od 1989. S tim je ansamblom nastupao kao dirigent i solist na blok-flauti i baroknoj poprečnoj flauti diljem Europe, SAD-a, Kanade, Južne Amerike, Australije, Japana i Malezije. Umjetnički je ravnatelj festivala Wratislavia Cantans u Poljskoj i glavni je gostujući dirigent Orkestra Mozarteuma te Baselskoga komornog orkestra.

Nastupao je s prestižnim umjetnicama i umjetnicima, poput Cecilije Bartoli, Kristiana Bezuidenhouta, Giuliana Carmignole, Isabelle Faust, Sol Gabette, Sumi Jo, Viktorije Mullove, Katije i Marielle Labèque, Emmanuela Pahuda i Giovannija Sollime. Poznat po svojim rafiniranim i inovativnim interpretacijama glazbe baroka i klasicizma, Antonini je redovit gost Berlinske filharmonije, Orkestra amsterdamskog Concertgebouwa, Orkestra Tonhalle iz Züricha, Orkestra lajpcisckog Gewandhausa, Londonskog te Čikaškog simfonijskog orkestra.

Osim instrumentalnom glazbom, bavi se i operom, a dosadašnje produkcije kojima je ravnao uključuju opere *Julije Cezar u Egiptu* Georga Friedricha Händela i *Normu Vincenza Bellinija* na Salzburškom festivalu, u suradnji s Cecilijom Bartoli. U Theateru an der Wien i u Ciriškoj operi ravnao je Mozartovim *Idomeneom*, a 2019. u milanskoj Scali dirigira Händelova *Julija Cezara*. U ovoj sezoni ravnat će Bamberškim simfoničarima u izvedbi Haydnova *Stvaranja svijeta*, a Njemačkim simfonijskim orkestrom ravnat će u izvedbi Pugnanijeva *Werthera*.

Antoninijeva diskografska izdanja za Teldec uključuju različita instrumentalna djela Vivaldija, Bacha, Bibera i Lockea. S etiketom Naïve surađivao je u ostvarivanju Vivaldijeve opere *Ottone in Villa*, a za Deccu je objavio dva nosača zvuka sa sopranisticom Julijom Ležnjevom. Etiketa Alpha Classics (Outhere Music Group) za njega je objavila niz nosača zvuka, među ostalim i album *La morte della Ragione* u kojem istražuje renesansnu glazbu i zbirke instrumentalne glazbe 16. i 17. stoljeća. S Baselskim komornim orkestrom snimio je sve Beethovenove simfonije za Sony Classical, a s Emmanuelom Pahudom snimio je koncerete za flautu za Warner Classics.

Umjetnički je ravnatelj projekta Haydn2032 kojim želi izvesti i snimiti sve Haydbove simfonije do skladateljeve 300. obljetnice rođenja. Već je objavljeno trinaest albuma za Alpha Classics, a još po dva su u planu za objavu svake godine.

IL GIARDINO ARMONICO

Jedan od nezaobilaznih ansambala posvećenih povjesno obaviještenom izvođenju nesumnjivo je **Il Giardino Armonico**, osnovan 1985. i predvođen Giovannijem Antoninijem. Repertoarno je usmjeren na glazbu 17. i 18. stoljeća. Ansambl je nastupao na brojnim velikim europskim festivalima te u gotovo svim većim koncertnim dvoranama svijeta, osvajajući sjajne kritike za brojne koncertne i operne produkcije, poput Monteverdijeva *Orfeja*, Händelove *Agrippine*, *Triumfa vremena i istine*, *Uskrsnuća i Julija Cezara u Egiptu* ili Vivaldijeve opere *Ottone in Villa*.

Osim redovitih koncertnih nastupa, Il Giardino Armonico intenzivno se bavi snimanjem. Nakon niza godina suradnje s Teldecom, ansambl postaje ekskluzivnim suradnikom etikete Decca/L'Oiseau-Lyre, snimajući izvrsno izdanje Händelovih *Concerta grossa*, op. 6 i kantate *Marijin plać* s Bernardom Fink. Za etiketu Naïve nastaju albumi *La Casa del Diavolo*, Vivaldijevi koncerti za violončelo s Christopheom Coinom, kao i opera *Ottone in Villa*, ovjenčana nagradom *Diapason d'Or* 2011.

Nakon uspjeha nosača zvuka *The Vivaldi Album* s Cecilijom Bartoli, nagrađenog *Grammyjem* 2000., za etiketu Decca 2009. snimaju album *Sacrificium* koji ponovno osvaja *Grammy*. Najrecentniji projekt s glasovitom talijanskom mezzosopranisticom bio je album *Farinelli*, također za Deccu 2019.

Il Giardino Armonico redovito snima i za etiketu Alpha Classics (Outhere Music Group), ostvarujući nosače zvuka *Serpent & Fire* s Annom Prohaskom (nagrada ICMA u kategoriji barokne vokalne glazbe 2017.) i *Telemann*, nagrađen nagradama *Diapason d'Or de l'Année* i *Echo Klassik Award* 2017.

Osim sa svojim utemeljiteljem Giovannijem Antoninijem, ansambl redovito nastupa s uglednim solistima (Giuliano Carmignola, Sol Gabetta, Katia i Marielle Labèque, Viktoria Mullova i Giovanni Sollima), a snimio je i album s Isabelle Faust.

Ansambl Il Giardino Armonico predvođen Giovannijem Antoninijem prošli je put u Hrvatskoj nastupio u *Lisinskom* 27. listopada 2020.

PRVE VIOLINE
Stefano Barneschi*
Fabrizio Haim Cipriani
Ayako Matsunaga
Liana Mosca

DRUGE VIOLINE
Marco Bianchi*
Angelo Calvo
Francesco Colletti
Gabriele Pro

VIOLE
Ernest Braucher*
Maria Cristina Vasi

VIOLONČELA
Marcello Scandelli*
Elena Russo

KONTRABAS
Giancarlo De Frenza

TEORBA
Michele Pasotti

ČEMBALO
Cristiano Gaudio

* vođe dionica

Fotografia: Alberto Panzani

Ako bismo trebali izabrati instrument koji je oduvijek balansirao između tradicijske i klasične glazbe zapadnoeuropske tradicije, mandolina se namaže kao izvrstan izbor. Taj kruškoliki kordofoni instrument korijene ima još u srednjem vijeku, a u 17. i 18. stoljeću dosegnuo je oblik u kakvom ga danas prepoznajemo. Nazivlje instrumenta prouzrokovalo je poprilične zabune u literaturi, naročito u 20. stoljeću. Javljuju se pojmovi *mandora* i *mandore*, a potkraj 19. stoljeća oba su se naziva brkala i s pojmom *mandolino*, deminutivom talijanske riječi *mandola*. Potonji pojam na starotalijanskom jeziku označava badem, što zapravo aludira na oblik instrumenta. Graditelj instrumenata Antonio Stradivari također je znao za pojmove *mandola* i *mandolina* pa je i sam doskočio problemu terminologije, povezujući prvi pojam uz dublji i veći, a drugi uz manji, diskantni instrument. Mandola i mandolina imale su nekoliko zajedničkih karakteristika: bile su nalik na lutnju, mogle su imati četiri do šest parova žica koje se trzalo prstom ili perom, one su se rasprostirale preko vrata s pragovima, dok je središte instrumenta krasila izrezbarena rozeta.

Mandolina se u 18. stoljeću mogla čuti diljem Italije, no na njezinu današnjem obliku, kao i na tehnički sviranju, možemo zahvaliti napuljskim graditeljima. Iz toga se talijanskoga glazbenog središta 17. i 18. stoljeća proširoio instrument s četiri para žica ugođenih poput violine (*g-d'-a-1-e'*) koji se svira trzalicom načinjenom od nojeva ili kokošjeg pera. Baš za takav instrument mnogi su skladatelji pisali solističke koncerte, od kojih su danas najizvođeniji oni Antonija Vivaldija. Osim u službi instrumenta u klasičnoj glazbi zapadnoeuropske tradicije, mandolina se dugi niz godina mogla čuti i u popularnoj i tradicijskoj glazbi, osobito Italije, gdje je u vrijeme *risorgimenta* postala gotovo nacionalnim instrumentom.

Skladatelji 18. stoljeća objeručke su prihvatali mandolinu kao solistički instrument, o čemu svjedoče koncerti Johanna Adolfa Hassea ili već spomenutoga Antonija Vivaldija. Popularnost je stekla i u Parizu, u kojem se na preplatničkim koncertima Le Concert Spirituel redovito moglo čuti muziciranje na njoj. Rast popularnosti mandoline prisrboj joj je i prisutnost u serenadama, kojih u operama nije nedostajalo, a među najpoznatijim primjerima sva-kako je aria naslovnoga lika opere *Don Giovanni* Wolfganga Amadeusa Mozarta, *Deh, vieni alla finestra*. Serenadi s mandolinom nije odolio ni Giovanni Paisiello u svojem *Seviljskom brijaču*.

Fotografija: Wikipedia

Možda joj nije posvetio nijedno djelo, no s mandolinom je zasigurno bio upoznat i **Georg Friedrich Händel** (1685. – 1759.) koji je u nekoliko navrata boravio u Napulju. Znatan dio svojih talijanskih putovanja proveo je u Rimu, gradu majstorskoga violinista Arcangela Corellija, koji je svirao i na nekoliko praizvedbi Händelovih djela. I sam je bio vrlo cijenjen skladatelj, a u njegovu opusu uz violinske sonate važno mjesto zauzimaju *Concerti grossi*, op. 6. Ta je vrsta koncertantnog muziciranja bila iznimno popularna u Engleskoj, gdje je Händel proveo najveći dio svojega radnog vijeka. Zanimljivo je stoga primijetiti da su i Händelovi *Concerti grossi*, nastali u najvećoj mjeri po uzoru na Corelliju, također nosili broj opusa 6, što se može protumačiti i kao *homage* rimske majstoru. **Concerto grosso u G-duru, op. 6 br. 1** tipičan je *concerto da chiesa*, s obzirom na to da donosi apstraktne (a ne plesne) stavke naznačene tek oznakama karaktera. *Concertino* skupinu čine dvije violine i *continuo*, kao i kod Corellija, što naznačuje skladateljevu naklonost Corellijevu stilu, a možda i dobar osjećaj za uklapanje na londonsko glazbeno tržište prve polovine 18. stoljeća.

Nije moguće sa sigurnošću utvrditi je li napuljski violinist i skladatelj **Emanuele Belli** (1718. – 1777.) doista posjetio Englesku šezdesetih godina 18. stoljeća, no u Londonu je tiskan njegov prvi opus. Poznati kroničar i putopisac Charles Burney opisao ga je kao dosadnoga svirača, istovremeno pripisujući ograničen uspjeh njegovih kompozicija imitaciji Tartinijeva stila. Usvojio ga je vjerojatno posredno, zahvaljujući svojemu učitelju Pasqualeu Biniju, koji jest bio Tartinijev učenik. Galanti stil u kojem je skladao svoj **Koncert u D-duru za mandolinu, gudače i basso continuo**

razvidan je u oblikovanju solističke dionice, kao i u harmonijskome jeziku prvoga stavka. Raspjevana melodiјa drugoga stavka (*Andantino*) praćena je suptilnim pulsirajućim akordima gudača i *continua*, čemu kontrastira razigrani plesni posljednji stavak *Giga*.

Za razliku od Barbelle, čiji je stil već posve pretklasičan, njegov napuljski sugrađanin **Francesco Durante** (1684. – 1755.) još uvijek je predstavnik visokoga baroka, u čijim se djelima miješaju kasnobarokni i galanti stil. Takav dojam ostavljaju i njegovi *Concerti per quartetto*, nastali tridesetih i četrdesetih godina 18. stoljeća. **Drugi koncert u g-molu za gudače i basso**

Fotografija: Wikipedia / Joseph Müller

continuo predstavlja takvo miješanje stilova u kojemu se susreću karakteristike *concerta grossa*, trio sonate i dvodijelne sonate galantnoga stila. Primjerice, prvi stavak čine dva dijela u kojima je prvi polagani *Affetuoso* ozbiljna i odmjerena karaktera, a drugi *Presto*, osmislijen kao brzi fugato, što je zapravo slično prvim stavcima *concerta grossa*. Drugi stavak, *Largo affetuoso*, galantnog je stila i u njemu se iznad pokretnog basa razvija melodijska linija koju razmjenjuju dionice prve i druge violine. Stilu *concerta grossa* vraćamo se u posljednjem stavku, *Allegro affetuoso*, posebno s epizodama u kojima dvije violine bez basa razmjenjuju ideje uz smjele imitacije.

Talijanska glazba, pogotovo sa sjevera Apeninskoga poluotoka, nije bila strana ni **Johannu Sebastianu Bachu** (1685. – 1750.) koji ondje zapravo nikad nije ni boravio. Štoviše, područje nevelikoga dijela današnje Njemačke nije nikad napustio, no sasvim je dobro ovladao stilovima popularnim u njegovo vrijeme. Od svojih je suvremenika učio prepisivanjem i transkribiranjem. Posebno se u tome pogledu ističe Bachova fascinacija suvremenim pristupom skladanju koncerta, što je osobito razvidno u primjeni ritornelne forme karakteristične za Vivaldićeve solističke koncerete. Upoznao ih je u weimarskom razdoblju, kad je njegov poslodavac entuziastično nabavljao suvremene muzikalije, pa se među njima našlo i Vivaldijevih. U stilu venecijanskoga majstora koncerta, Bach je zamislio svoj **Koncert za dva čembala i gudače u d-molu, BWV 1060** koji slušamo u aranžmanu posvećenom mando-

Fotografija: Wikimedia

Fotografija: Wikimedia / Elias Gottlob Haussmann

lini i blok-flauti. Većina Bachovih koncerata namijenjenih čembalu vezana je uz lajpciški Collegium Musicum, u kojem je djelovao kao voditelj. Iako većerašnji Koncert do današnjih dana dolazi u rukopisu datiranom otprilike u sredinu 18. stoljeća, izvjesna je mogućnost da je zapravo riječ o djelu namijenjenom dvama drugim solističkim glazbalima. Ako je suditi prema ustaljenom mišljenju nastalom potkraj 19. stoljeća, riječ je o koncertu za violinu i obou. Tako ovim aranžmanom zapravo samo nastavljamo tradiciju obrada Bachove koncertantne glazbe, neovisno o tome kojem je mediju izvorno namijenjena. Slijedeći Vivaldijev primjer, Bach u ovome koncertu vrlo dosljedno primjenjuje ritornelni oblik. Cjeloviti ritornel tako čujemo samo na početku i na kraju prvoga stavka (*Allegro*), dok nakon svake solistički razvedene epizode orkestralni nastupi služe potvrđivanju tonaliteta u koje su modulirali solisti, uz blagu razradu tematskoga materijala. Na sličan način oblikovan je i zaključni stavak (*Allegro*), dok je srednji (*Adagio*) prožet pjevnom melodijom koja se prenosi između solističkih instrumenata praćenih *pizzicato* gudača.

Teško je razaznati u kolikom je opsegu Bach poznavao opus **Antonija Vivaldija** (1678. – 1741.), a pogotovo je li poznavao djela koja su možda nastala pri kraju Vivaldijeva života, kad je boravio u Beču. Habsburška prijestolnica bila je mjesto u kojem su se izvodili *sepolcri*, vrste pasionskih oratoriјa, čije su uvertire najčešće bile dvodijelne. Lako je stoga zamisliti da je baš za Beč Vivaldi napisao svoju **Sinfoniju u h-molu Al Santo Sepolcro** (Na Svetome grobu), RV 169. Sastoji se od dvaju stavaka; prvi je vrlo emotivan (*Adagio molto*), a drugi je, vrlo vještrom polifonijom prožet, *Allegro ma poco*. Korizmenu namjenu Sinfonije moguće je iščitati iz upute za basovsku dionicu u kojoj je napomena da je se svira *senza organi o cembali*, što je bila ubičajena praksa Venecije u korizmeno doba.

Beč se ne vezuje uz Vivaldijevo djelovanje u tolikoj mjeri koliko Venecija, s obzirom na to da je ondje ostvario najveći dio svojega opusa. Bio je iznimno uspješan i tražen operni skladatelj, ali i violinistički virtuzoz. Ipak, danas je najpoznatiji po službi *maestra di violino* institucije imena Pio Ospedale della Pietà, jednoga od četiriju venecijanskih sirotišta posvećenih brizi za

Fotografija: Wikimedia

sirotu, napuštenu i siromašnu djecu. Glazbenu naobrazbu ondje su mogle dobiti samo djevojke koje su pritom bile nevidljive tijekom glazbenih izvedbi. Koncerti priređeni u sirotištu bili su iznimno važni kulturni događaji za mletačke velikodostojnike, ali i za strane posjetitelje. Osim niza instrumentalnih koncerata u kojima je usavršio svoj venecijanski tip koncerta, Vivaldi je za potrebe sirotišta pisao i duhovnu glazbu, poput uglazbljenja Psalma 127 **Nisi Dominus** (Ako Jahve kuću ne gradi), **RV 608** za glas, gudače i *continuo*. Uglazbljenje je nastalo vjerojatno 1716., a u njemu Vivaldi u devet stavaka niže raznolike ugodaće, što postiže promjenama stila i instrumentacije. Pritom je iznimno zanimljiv stavak **Cum dederit dilectis suis somnum** (*Miljenicima svojim u snu on daje*) u stilu *Siciliane* s pulsirajućim tonom G koji unisono sviraju gudači. Pjevačku dionicu će na večerašnjem koncertu zamijeniti šalmaj.

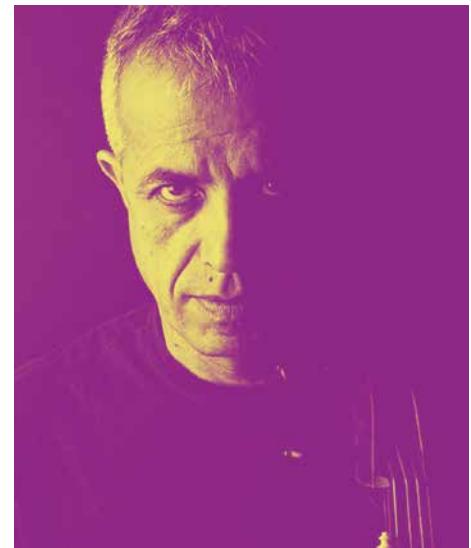
Dok je Johann Sebastian Bach učio prepisujući od Vivaldija, **Carl Philipp Emanuel Bach** (1714. – 1788.) učio je od oca, ponekad čak i prepisujući njegova djela. No za Carla Philippa Emanuela, otac je (a poslijedno i Vivaldi) bio donekle staromodni skladatelj; on je bio jedan od skladatelja pretklasicizma koji su svoj kreativni potencijal oslobođili od tradicionalnog pristupa glazbi kakav su njegovali skladatelji prethodne generacije. To je, doduše, postigao tek selidbom u Hamburg 1768., napuštajući dvadesetosmogodišnju službu na dvoru Fridrika II.

Velikog. Prihvatitiši ispravnjeno mjesto gradskoga glazbenog ravnatelja, koje je prethodno imao njegov krsni kum Georg Philipp Telemann, Bach se posvećuje uživanju u blagodatima kulturnoga i društvenoga života toga velikog lučkog grada. Tada piše i svojih deset simfonija, od kojih šest namjenjuje gudačima, a četiri većem ansamblu proširenom dvjema oboama, dvama rogovima i fagotom. **Simfonija u G-duru za gudače i basso continuo, Wq 182/1, H 657** narudžba je baruna Gottfrieda van Swietena (koji će poslije biti mecen Haydn i Mozart). Duh *Empfindsamer stila*, prisutan i u drugim Bachovim djelima, nalazi se i u ovoj simfoniji obilježenoj naglim promjenama raspoloženja. Bach svoje simfonije naziva *sinfonijama*, upućujući na njihovo porijeklo u uvertiru talijanske *opere serie*. Od nje je, doduše, udaljena drukčijim promišljanjem oblika, ponajprije u prvoj stavku. Sveprisutna dramatičnost rezultat je kontrasta svake vrste, što je posebno primjetno u drugome stavku, čija je melodijska linija često isprekidana neočekivanim akordima.

Fotografija: Wikimedia

Kako je danas moguće glazbom odgovoriti na glazbu 18. stoljeća? Odgovor na to pitanje možemo potražiti u posljednjem djelu večerašnjega programa. Mandolinist Avi Avital dosad je objavio niz albuma, od kojih se neki bave glazbom Vivaldija ili Bacha, dok na nekim izvodi popularnu i tradicijsku glazbu u različitim obradama, a neizostavna je i suvremena klasična glazba. Skladatelji mu posvećuju svoja djela, a među njima je talijanski violončelist i skladatelj **Giovanni Sollima** (1962.). Godine 2019. za Avitala je napisao **Koncert za mandolinu**, a onda ga je prošle godine obradio za mandolinu, gudače s blok-flautom *ad libitum* i *basso continuo*. Već izvođački aparat sugerira da je razvidna inspiracija solističkim koncertima prve polovine 18. stoljeća, koje i sam Sollima ima u svojem izvođačkom repertoaru. U tome duhu skladatelj promatra odnos solista i ansambla u ovome Koncertu, prožetom različitim suvremenim tehnikama sviranja svih instrumenata koji sudjeluju, s čestim fokusom na ritmu kao važnoj izražajnoj komponenti skladbe.

Fotografija: Francesco Fella

**SLAVIMO
USPOMENE
STVARAMO
BUDUĆNOST**

**28. - 30. 12. 2023.
BOGATI TRODNEVNI PROGRAM**

LISINSKI
SUBOTOM
SVIJET NA
DLANU
23/24

10. 2. 2024.

SLOVAČKA FILHARMONIJA

DANIEL RAISKIN, dirigent
LOVRE MARUŠIĆ, glasovir

Franz Schubert: Uvertira melodrami *Čarobna harfa*, D. 644

Ludwig van Beethoven: Četvrti koncert za glasovir i orkestar u G-duru, op. 58

Franz Schmidt: Treća simfonija u A-duru

Koncertna večer koja će vam otvoriti neslućene horizonte glazbene ljepote!

Slovačka filharmonija jedan je od najboljih orkestara srednje Europe, o čemu najbolje svjedoče i najveća dirigentska imena, majstori dirigentskog štapića koji su posljednjih desetljeća ravnali orkestrom (Claudio Abbado, Mariss Jansons, Sergiu Celibidache, Fabio Luisi...), a njihov sadašnji šef dirigent **Daniel Raiskin** jedan je od najprominentnijih europskih dirigenata srednje generacije. Glazbeni je ravnatelj i poznatoga Simfonijskog orkestra iz Winnipega, a bio je i šef dirigent Državnog orkestra Rajske filharmonije iz Koblenza, Simfonijskog orkestra Tenerifa i Filharmonije Artur Rubinstein iz Łódźa.

Zvijezda u usponu i novo blistavo ime na hrvatskoj, ali i europskoj glazbenoj sceni je i mladi pijanist **Lovre Marušić**, laureat prestižnih pijanističkih natjecanja kao što su Međunarodno natjecanje *Santa Cecilia* u Portu i natjecanje *International Music Festival* u Parizu. Uz to, dobitnik je i srebrne medalje na uglednom pijanističkom natjecanju u Clevelandu 2021., a taj mu je uspjeh otvorio vrata pijanističkih ciklusa velikih svjetskih koncertnih dvorana.

Koncert Slovačke filharmonije bit će poseban i po programu glazbenih djela velike ljepote i umjetničke vrijednosti koja nisu često na programima klasičnih koncerata. To su Uvertira melodrami 'Čarobna harfa' Franza Schuberta i, u svojoj romantičnoj idiličnosti i vrhuncima, zanosna Treća simfonija Franza Schmidta. Vrhunac večeri bit će i jedan od najpoznatijih glasovirske koncerata u povijesti – Beethovenov grandiozni Četvrti koncert za glasovir i orkestar u G-duru, op. 58!

50
LISINSKI
1973.-2023.

